

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Srážky ze mzdy - II. díl (nezabavitelné částky a přednostní pohledávky)

Do čisté mzdy se pro účely srážek započítávají i náhrady mzdy, odměny za pracovní pohotovost, mzdové příplatky, čisté odměny za vedlejší činnost, kterou pracovník vykonává u stejného zaměstnavatele vedle svého hlavního pracovního poměru. Nezapočítávají se do ní však částky poskytované na náhradu nákladů spojených s pracovním výkonem, a to zejména při pracovních cestách.

Srážky ze mzdy nesmějí přesáhnout předepsanou mez, která je dána občanským soudním řádem a nařízením vlády o nezabavitelných částkách č. [63/1998](#) Sb.

Do čisté mzdy se pro účely srážek započítávají i náhrady mzdy, odměny za pracovní pohotovost, mzdové příplatky, čisté odměny za vedlejší činnost, kterou pracovník vykonává u stejného zaměstnavatele vedle svého hlavního pracovního poměru. Nezapočítávají se do ní však částky poskytované na náhradu nákladů spojených s pracovním výkonem, a to zejména při pracovních cestách.

Srážky ze mzdy nesmějí přesáhnout předepsanou mez, která je dána občanským soudním řádem a nařízením vlády o nezabavitelných částkách č. [63/1998](#) Sb. (Ani v případě zajišťovací dohody o srážkách ze mzdy sjednané k uspokojení nároku zaměstnavatele nemůže zaměstnavatel srážet ve větším rozsahu než dovolují příslušné právní předpisy, a to i kdyby s tím povinný zaměstnanec, z jehož mzdy se srážky provádějí, souhlasil.) Výše nezabavitelných (nepostižitelných) částek se odvozuje od životního minima jednotlivce. Za částku životního minima jednotlivce se pro účely srážek ze mzdy považuje součet částky potřebné k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb občana (2320 Kč) a částky potřebné k zajištění nezbytných nákladů na domácnost (1780 Kč) čili celkem 4100 Kč.

Základní částka, která nemůže být (povinnému zaměstnanci) sražena z měsíční mzdy, představuje 62 % částky životního minima jednotlivce, tedy 2542 Kč.

Dále se počítá 25 % částky životního minima, tedy 1025 Kč na každou osobu, které je zaměstnanec povinen poskytovat výživné. Přitom na manžela povinného se tato nezabavitelná částka započítává vždy, i když má vlastní příjem a nežije se zaměstnancem ve společné domácnosti. Na dítě, jež manželé společně vyživují, se započítává nezabavitelná částka každému manželovi zvlášť, jsou-li srážky prováděny ze mzdy obou manželů. Zápočet se ovšem neprovede na osobu, v jejíž prospěch byl nařízen výkon rozhodnutí pro pohledávky na výživném. (Jestliže kupříkladu rodič neplní svou vyživovací povinnost vůči dítěti dobrovolně, a alimenty jsou mu proto sraženy exekučně z platu, nelze nezabavitelnou částku 1025 Kč na toto dítě uplatnit.)

Částka, nad kterou se zbytek čisté mzdy po odečtení nezabavitelných částek srazí bez omezení, činí 150 % částky životního minima jednotlivce čili 6150 Kč.

(Základní částka, která nesmí být povinnému sražena z měsíční mzdy, stejně jako částka, nad kterou se zbytek čisté mzdy srazí bez omezení, se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.)

Pro účely srážek ze mzdy se pohledávky dělí na pohledávky přednostní a nepřednostní. Přednostní pohledávky jsou:

- pohledávky výživného;
- pohledávky náhrady škody způsobené poškozenému ublížením na zdraví;
- pohledávky náhrady škody způsobené úmyslnými trestnými činy;
- pohledávky daní a poplatků;

- pohledávky náhrady přeplatků na dávkách nemocenského pojištění, důchodového pojištění a důchodového zabezpečení;
- pohledávky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pohledávky pojistného na veřejné zdravotní pojištění;
- pohledávky náhrady za příspěvek na výživu dítěte a příspěvek na úhradu potřeb dítěte svěřeného do pěstounské péče.

Jiné pohledávky jsou pak pohledávkami nepřednostními.

Pohledávka výživného je vždy přednostní pohledávkou bez ohledu na to, zda je výživné sráženo pro zletilého oprávněného nebo pro nezletilé dítě anebo zda jde o běžné nebo dlužné výživné.

Pohledávka náhrady škody způsobené poškozenému ublížením na zdraví je přednostní pohledávkou jen, je-li vymáhána samotným poškozeným. (V případě, že pohledávka náhrady škody přešla na jiného, nejde již o přednostní pohledávku.)

Pohledávka náhrady škody způsobené úmyslným trestným činem, je přednostní nejen tehdy, byla-li přisouzena rozsudkem vydaným v trestním řízení, ale i tehdy byla-li přiznána rozhodnutím vydaným v občanském soudním řízení (event. rozhodnutím jiného orgánu), pokud rozhodnutí o náhradě škody vycházelo z odsuzujícího trestního rozsudku.

Richard W. FETTER, právník

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odpovědnost zaměstnavatele a zaměstnance v souvislosti s využitím umělé inteligence](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 2. díl: Redefinice závislé práce](#)
- [Home office v Česku, Německu a Rakousku: je česká právní úprava práce na dálku dostatečně flexibilní?](#)
- [Postoupení pohledávky na náhradu škody v pracovněprávních vztazích](#)
- [Návrh zákona o digitálních platformách přináší více, než se na první pohled zdá](#)
- [Odposlechy na pracovišti, policejní vyšetřování a skončení pracovního poměru](#)
- [Odpovědnost zaměstnance za schodek](#)
- [Konec improvizace v odměňování: zamýšlení nad návrhem transpozice směrnice o transparentním odměňování](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 1. díl](#)
- [Genderový audit jako strategický nástroj zaměstnavatele: Jak se připravit na implementaci směrnice 2023/970?](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)